



# Pædagogisk læreplan for Piletræet



- Om Piletræet og vores pædagogiske tilgang → Det arbejder vi med lige nu
- Piletræets arbejde med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø
- Sådan arbejder Piletræet med inddragelse af lokalsamfundet

## Den styrkede pædagogiske læreplan

- Kort præsentation
- Sådan arbejder Piletræet med elementerne i det nationale pædagogiske grundlag
- Sådan arbejder Piletræet med de seks læreplanstemaer

## Kvalitet i dagtilbud

- Præsentation kvalitetsparametrene for Ishøj Kommunes dagtilbud
- Piletræets arbejde med kvalitetsparametre → Piletræets evalueringskultur

## Pædagogisk ledelse

- Faglig ledelse i Piletræet → Inddragelse af forældrebestyrelsen



# Velkommen til Piletræets pædagogiske læreplan

## - PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

### Om Piletræet

Piletræet er et integreret dagtilbud med plads til ca. 160 børn fordelt på 10 stuer, 4 børnehavegrupper, 4 vuggestuegrupper og 2 specialgrupper. Vores institution består af 3 huse med samme store legeplads. Vi har en fantastisk beliggenhed, og i vores nærmiljø finder du mange gode legepladser, svømmehal, strand og offentlig transport muligheder.

### Om vores pædagogiske tilgang

Vores pædagogiske læreplan tager udgangspunkt i aktuelle lovkrav, Ishøj Kommunes kvalitetsparametre samt andre øvrige relevante politikker.

I vores pædagogiske arbejde og planlægning tager vi udgangspunkt i barnets nærmeste udviklingszone, og i hvad hvert enkelt barn har brug for og er optaget af lige nu.

Vores pædagogiske læringsmiljøer og de pædagogiske aktiviteter, som vi tilrettelægger, er understøttet og målrettet børnenes behov for trivsel, læring, udvikling og dannelse hele dagen. Dette såvel i børnenes egen leg som i planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter og daglige rutiner.

Vi lægger stor vægt på en hverdag, hvor alle børn udfordres og oplever mestring i lege og aktiviteter i samspil med voksne og andre børn. Det gør vi på en måde, så alle tilstedeværende børn kan deltage med succes, og at læringen foregår på børnenes præmisser samt ved at børnene mødes positivt og individuelt. Alle børn har del i det gode læringsmiljø – også børn i udsatte positioner og børn, der har det svært. Vores mål er, at alle børn opnår deres fulde potentiale, fra de begynder i vuggestue til børnehave og videre til SFO og skole. Vi ser alle børn som unikke og værdifulde, og det er vores fornemmeste opgave, at det afspejler sig i børnenes selvværd og udvikling gennem hele deres institutions tid.

Det at være barn har en værdi i sig selv. Derfor værner vi om børns ret til at være børn, til at være forskellige og til at udvikle sig i forskelligt tempo, således at alle børn får lige muligheder for at nå deres fulde potentiale. Vi har et stort fokus på at drage omsorg, stimulere og udfordre børnene.

Alle børn i Piletræet skal føle sig som en del af et fællesskab, og vi vægter derfor arbejdet med og i relationer højt for både børn, forældre og personale. I relationerne sætter vi stort fokus på tryghed, omsorg og kommunikation. Vi har et tæt samarbejde med forældrene om børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse, således at der skabes en sammenhæng mellem hjem og dagtilbud.

Alene kan vi klare meget, men sammen kan vi skabe mirakler, som giver glade og trygge børn, der er parate til at møde verden med åbne arme.

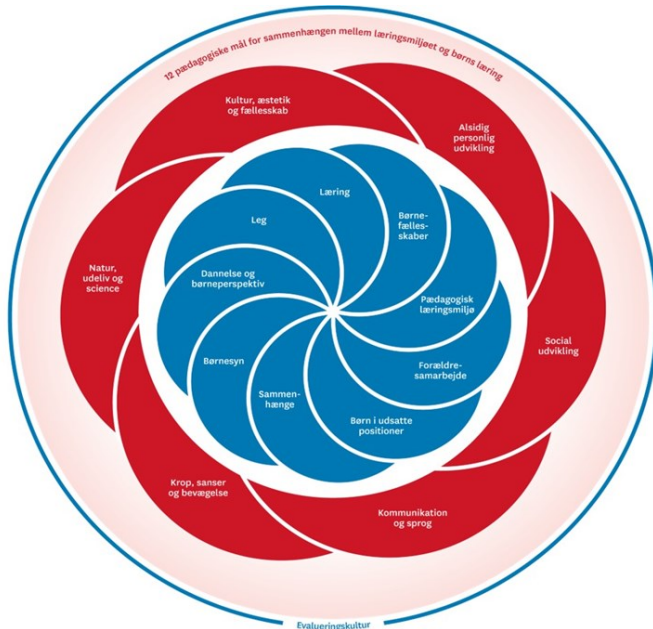
→ [Pædagogisk læreplan for Piletræet](#)

→ [Piletræets hjemmeside](#)



# Det arbejder vi med lige nu i Piletræet

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET



## Aktuelle læringsområder og læringsmiljøer

Vores pædagogiske arbejde tager udgangspunkt i børnenes trivsel, og i hvad børnene har behov for at lære og udvikle lige nu og i fremtiden.

Vores pædagogiske læringsmiljø og de pædagogiske aktiviteter vi tilrettelægger skal derfor understøtte og være målrettet børnenes behov for trivsel, læring, udvikling og dannelse hele dagen og i alle aktiviteter, både i børnenes egen leg, spontane aktiviteter, daglige rutiner og planlagte vokseninitierede aktiviteter.

Vores planlagte vokseninitierede aktiviteter, tager udgangspunkt i aktuelle læringsområder, som vi vurderer, at der er behov at fokusere særligt målrettet på. Det kan være en gruppe af børn (stor eller lille) som vi oplever har behov for at tilegne sig / øve sig på særlige kompetencer.

Læringsområderne kan tage afsæt i et af læreplanstemaerne, men oftest vil et læringsområde indeholde mere end et tema. For nuværende har vi i institutionen, stort fokus på at videreudvikle vores læringsmiljøer og vores sproglige indsats – begge dele tilpasset den enkelte gruppe børn. Vi er i øjeblikket særlig optaget af de betingelser, der følger det barn, der skal lære flere sprog på en gang. Vi er optaget af teorier og metoder, der kan hjælpe os med at udvikle vores læringsmiljøer til at have endnu større sproglig udviklingspotentiale.

Vi har modtaget oplæg fra vores sprogpedagog og Ishøj kommunes sprog-, skrive- og læsekonsulent tilpasset de enkelte aldersgrupper. Vi er i gang med at etablere læseleg, som en metodisk og systematisk sprog indsats, med dertilhørende overvejelser om den pædagogiske rolle og position, samt læringsmiljøerne betydning og kunnen.

## Det arbejder vi med lige nu på stuerne

### Blåt Hus

→ Stjernestuen → Kongestuen → Guldbørn

### Gult Hus

→ Nattergalen → Månestuen → Piraterne

### Rødt Hus

Elverstuen Tøpotstuen Klods Hans Dragestuen

→ Pædagogisk læreplan for Piletræet

→ Piletræets hjemmeside



# Stjernestuen

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- PILETRÆET LIGE NU

Her vil vi skrive om hvad vi laver på stuen

→ Piletræet lige nu

→ Pædagogisk læreplan for Piletræet

→ Piletræets hjemmeside



# Kongestuen

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- PILETRÆET LIGE NU

Her vil vi skrive om hvad vi laver på stuen

→ Piletræet lige nu

→ Pædagogisk læreplan for Piletræet

→ Piletræets hjemmeside



# Guldbørn

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- PILETRÆET LIGE NU

Her vil vi skrive om hvad vi laver på stuen

→ Piletræet lige nu

→ Pædagogisk læreplan for Piletræet

→ Piletræets hjemmeside



# Nattergalen

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- PILETRÆET LIGE NU

Her vil vi skrive om hvad vi laver på stuen

→ Piletræet lige nu

→ Pædagogisk læreplan for Piletræet

→ Piletræets hjemmeside





# Månestuen

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- PILETRÆET LIGE NU

Her vil vi skrive om hvad vi laver på stuen

→ Piletræet lige nu

→ Pædagogisk læreplan for Piletræet

→ Piletræets hjemmeside



# Piraterne

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- PILETRÆET LIGE NU

Her vil vi skrive om hvad vi laver på stuen

→ Piletræet lige nu

→ Pædagogisk læreplan for Piletræet

→ Piletræets hjemmeside



# Elverstuen

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- PILETRÆET LIGE NU

Her vil vi skrive om hvad vi laver på stuen

→ Piletræet lige nu

→ Pædagogisk læreplan for Piletræet

→ Piletræets hjemmeside



# Tepotstuen

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- PILETRÆET LIGE NU

Her vil vi skrive om hvad vi laver på stuen

→ Piletræet lige nu

→ Pædagogisk læreplan for Piletræet

→ Piletræets hjemmeside



# Klods Hans

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- PILETRÆET LIGE NU

Her vil vi skrive om hvad vi laver på stuen

→ Piletræet lige nu

→ Pædagogisk læreplan for Piletræet

→ Piletræets hjemmeside



# Dragestuen

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- PILETRÆET LIGE NU

Her vil vi skrive om hvad vi laver på stuen

→ Piletræet lige nu

→ Pædagogisk læreplan for Piletræet

→ Piletræets hjemmeside



# Inddragelse af lokalsamfundet i Piletræet

## - PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

Piletræet har sin beliggenhed i et tæt bebygget boligområde med mange dejlige grønne områder og legepladser omkring. Vi gør meget ud af at bruge det omkringliggende i vores lokalsamfund, når vi går ud fra Piletræet. Vores tanke er, at vi skal være en synlig og bidragende del af det fællesskab, som er omkring os.

I mange af vores faste aktiviteter og ture gør vi brug af vores lokalsamfund. Vi mener, at vores lokaleområde byder på mange forskellige oplevelser, som er i tråd med vores pædagogiske hverdag og planlægning.

I Piletræet er der f.eks. planlagt skolegruppe forløb på vores distriktsskole. Her får børnene mulighed for at opleve skolen på nær hold, både hvad angår lokaler og legeplads. Det skaber en sammenhæng i den tidlige brobygning inden skolestart, og samtidig får vi også mulighed for at hilse på vores "gamle" børn.

Vores ture rundt i Ishøj kommune og i vores lokalsamfund byder også på tur til svømmehallen, Havhytten og Skovhytten, som gerne stilles til rådighed af Naturcenteret. Her har vi mulighed for med god vejledning fra en naturvejleder at blive klogere på både vand og skov og det rige dyreliv, som er lige rundt om os.

Vi er også heldige, at man i gå afstand fra Piletræet kan besøge vores lokale bibliotek, byhaven m.m.

Det lokale plejehjem får også besøg både til jul og fastelavn til stor glæde for alle aldersgrupper

Vi har tillige fået et godt og tæt samarbejde med de frivillige seniorhjælpere, der er i Ishøj kommune. Seniorhjælperne stille sig til rådighed, når vi går i idrætscenteret for at lave bevægelseslege. De hjælper både som ekstra hænder men også med nærvær og omsorg, så alle børn kan støttes og udfordres tilpas. Ligeledes besøger seniorhjælperne os på vores egen legeplads. Her kommer de glædeligt med en håndfuld større børn fra lokalskolen (legepatruljen) og igangsætter gode lege.

Vi tager ofte en af vores Christiania cykler, når vi skal rundt i byen. Her opdager vi legepladser og områder, som vi ikke får set på vores gå ture. Turene går oftest forbi Bredekærgård, som byder på masser af bondegårds dyr, men også havnen nyder vi at tage ud til.

Vi tror på, at vores fælles oplevelser skaber sammenhæng for børnene i hverdagen og en mulighed for deltagelse i de fællesskaber, vi møder rundt omkring.

→ [Pædagogisk læreplan for Piletræet](#)

→ [Piletræets hjemmeside](#)



# Om kvalitetsparametre

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- SÅDAN ARBEJDER PILETRÆET MED KVALITETSPARAMETRENE



## Kvalitet i dagtilbud

Ishøj Kommunes dagtilbud arbejder målrettet og systematisk med kvalitet i dagtilbud. Det gør vi fordi vi ved, at dagtilbud af høj kvalitet har en væsentlig betydning for, hvordan børn klarer sig senere i livet. Forskningen viser nemlig, at børn der har gået i et dagtilbud af høj kvalitet, klarer sig bedre i skolen, har færre adfærdsproblemer og generelt trives bedre. Forskningen viser, at effekten især er stor hos udsatte børn.

Sådan arbejder vi med elementerne i det nationale pædagogiske grundlag

## Kvalitetsparametre for 16 forskellige områder

Vores ramme for arbejdet med kvalitet er kvalitetsparametre for 16 centrale områder, som er udarbejdet af dagtilbuddene i fællesskab. Områderne er udvalgt på baggrund af viden fra forskning på området, som fortæller noget om hvilke elementer, der har særlig betydning for kvaliteten i dagtilbud, forstået som elementer der har betydning for børns udvikling på kort og/eller på langt sigt.

Kvalitetsparametrene er alle inspireret af national og international forskning, inspirationsmateriale udarbejdet af Danmarks evalueringsinstitut (EVA) for Børne- og Socialministeriet samt erfaring fra arbejdet med områderne.

- Det fysiske rum og pædagogiske materialer
- Personalets uddannelse, efteruddannelse og curriculum
- Planlægning af det pædagogiske arbejde
- Tværprofessionelt og Flerprofessionelt
- Samspil og relationer
- Pædagogiske læringsmiljøer
- Forældresamarbejde
- Børns deltagelse og indflydelse
- Pædagogiske rutiner
- Ledelse



- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og Sprog
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab
- Krop, sanser og bevægelse

God kvalitet består både af strukturelle faktorer som fx normering, pladsforhold og personalets uddannelsesnivea, processuelle faktorer der knytter sig til dagtilbuddets pædagogiske praksis og kompetencer samt resultatfaktorer der handler om, hvad børnene får ud af, at gå i dagtilbud og knytter sig til personlige, sociale og kognitive kompetencer.

Temaerne i den pædagogiske læreplan er inkluderet i resultatfaktorerne.

I denne model er Ishøj Kommunes 16 kvalitetsparametre skitseret



→ Pædagogisk læreplan for Piletræet

→ Piletræets hjemmeside



# Piletræets arbejde med kvalitetsparametre

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- OM KVALITETSPARAMETRE

## Sådan arbejder Piletræet med kvalitetsparametrene

I Piletræet anvender vi Ishøj kommunes kvalitetsparametre, som styringsredskab i vores planlægning og evaluering af den pædagogiske praksis.

Når vi planlægger vores praksis, gør vi det med udgangspunkt i de enkelte børns nærmeste udviklingszone samt børnegruppens behov. Dvs. "hvad er børnene optaget af lige nu/ hvad rør sig" og "hvad skal børnene lære". Vi følger børnenes spor både som observatører og som deltagende i lege og aktiviteter. Ud fra den viden bruger vi kvalitetsparametrene i vores didaktiske overvejelser for at sikre, at vi planlægger en hverdag af høj kvalitet ud fra de givne parametre. Vi er bevidste om, at parametrene kan fylde forskelligt i de forskellige processer, men at de er med til at rammesætte vores praksis og vores evaluering.

Vi bruger også kvalitetsparametre til at se på os selv og vores roller. Vi er bevidste om, at vi skal udvikle os som fagligt personale, da det er med til at styrke fagligheden i hele personalegruppen.

Vores procesplaner giver os muligheder for at evaluere vores praksis, vores emnearbejde og vores fokus områder. Når vi evaluerer en bid af vores praksis med kvalitetsparametrene, bliver vi klogere på, hvordan vi kan skrue på praksis, så vi hele tiden tilbyder en hverdag af høj kvalitet. (se procesplan, bilag 1). Vi øver os hele tiden i at indsamle forskellige former for data, som kan hjælpe os med at blive klogere på praksis. Vi bruger bl.a. praksisfortællinger, nedskrevet tegn inden forløb start, iagttagelser, observationer, børnenes input og stemninger.

I Piletræet har vi sammensat en pædagogisk refleksionsgruppe, som består af en pædagog fra hver stue samt ledelsen, der hele tiden evaluerer det igangværende arbejde med læreplanen samt kvalitetsparametrene. Vi ser det som vigtigt, at vi sammen kan reflektere og bidrage forskelligt til hinandens og egen praksis.

→ [Om kvalitetsparametre](#)

→ [Pædagogisk læreplan for Piletræet](#)

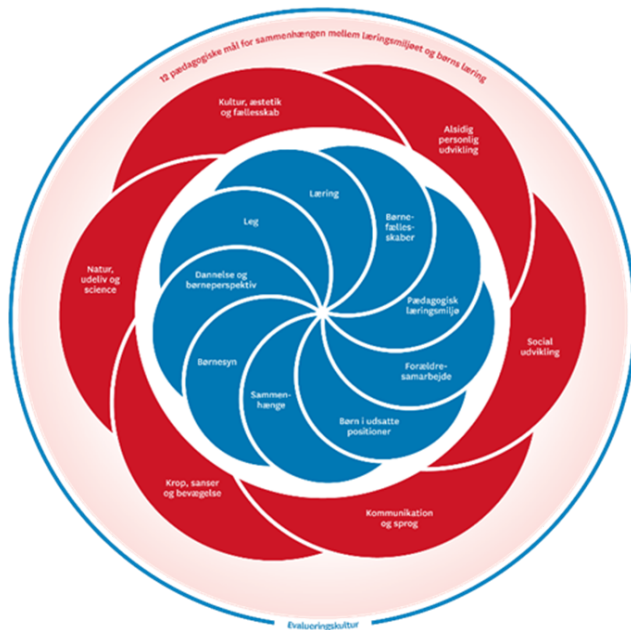
→ [Piletræets hjemmeside](#)



# Den styrkede pædagogiske læreplan for Piletræet

## Sådan arbejder Piletræet med det fælles pædagogiske grundlag og de seks læreplanstemaer

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET



Nedenstående to centrale dele er udgangspunktet, for udarbejdelsen af vores pædagogiske læreplan

- Et fælles nationalt pædagogisk grundlag
- Seks nationale læreplanstemaer og tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring

I det følgende beskriver vi vores arbejde med elementerne

- **DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG**
- **DE SEKS LÆREPLANSTEMAER**

→ Pædagogisk læreplan for Piletræet

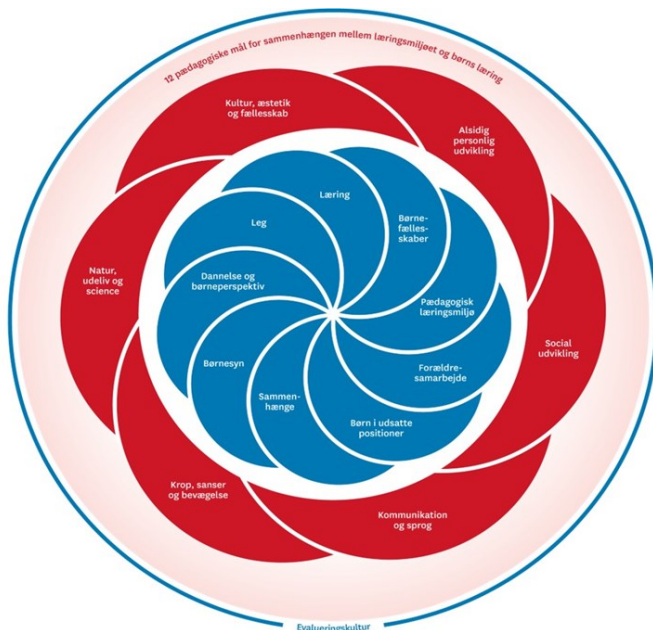
→ Piletræets hjemmeside



# Elementer i den pædagogiske læreplan

## - PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- Børnesyn → Dannelse og børneperspektiv → Leg og Læring → Børnefællesskaber
- Pædagogisk læringsmiljø → Forældresamarbejde → Børn i udsatte positioner
- Sammenhænge



Nogle elementer i form af eksempelvis børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer såsom eksempelvis forældresamarbejdet og arbejdet med at skabe en god overgang til sfo og skole kan være mere til stede i nogle sammenhænge end i andre

- Pædagogisk læreplan for Piletræet
- Piletræets hjemmeside



# Børnesyn Samspil og relationer i Piletræet

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- ELEMENTER I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN



Det at være barn har en værdi i sig selv.

Børn skal ikke alene forberedes på at blive voksne, men også støttes og værdsættes i de første år. Børnesynet i Ishøj Kommunes dagtilbud tager udgangspunkt i, at det at være barn har en værdi i sig selv.

Derfor værner vi om børns ret til at være børn, til at være forskellige og til at udvikle sig i forskelligt tempo, således at alle børn får lige muligheder for at nå deres fulde potentiale. Vi har fokus på, at drage omsorg for, stimulere og udfordre børnene for at understøtte deres udvikling, læring, trivsel og dannelse.

Vi ved, at et velfungerende samspil og relationer mellem børn og pædagogisk personale er afgørende for børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Forskningen viser, at det er den mest betydningsfulde enkeltfaktor i forhold til barnets sociale, følelsesmæssige og kognitive udvikling. Derfor har det en stor værdi hos os.

Vores kvalitetsparametre for samspil og relationer danner derfor for rammen om vores pædagogiske arbejde og skal altid være til stede i vores pædagogiske læringsmiljøer.

Relationer af høj kvalitet tager udgangspunkt i barnets intention, behov, perspektiv og interesse, og er kendetegnet ved, at barnet føler sig set, forstået og inddraget i samspillet med det pædagogiske personale. Vi skal have viden om og være bevidste om egen virkning og at alle relationer, der udspiller sig mellem børn og pædagogisk personale, har betydning for barnet. Vi skal derfor være bevidste om den magt og de positioner, vi har og de positioner, som vi sætter børnene i. Vi skal reflektere over, om vi i vores tilgang og vores måde at kommunikere på, kommer til at udelukke nogle børn fra deltagelse.

Det betyder, at

- vi er bevidste om at sensitivitet, responsivitet og lydhørhed er afgørende i samspillet med børnene
- vores relation til børnene er præget af omsorg, følelsesmæssigt engagement, opmærksomhed, interesse, refleksivt nærvær, respekt og kritisk refleksion
- vi ved, at pædagogiske strategier er mest succesfulde, når vi etablerer gode relationer med børnene, der bygger på vedvarende fælles tænkning, som stimulerer og udvikler barnets evne til abstrakt tænkning og kritisk refleksion
- vi stiller åbne spørgsmål, og skaber ramme for ligeværdig dialog voksen og barn imellem
- vi er bevidste om, at en god relation der bygger på en tryk tilknytning, er forudsætningen for en god interaktion. Vi ved, at når vi i vores interaktion viser interesse, glæde og omsorg for en gruppe børn og reagerer sensitivt på hele børnegruppen, så styrker vi også relationen til det enkelte barn i gruppen og relationen børnene imellem
- vi arbejder bevidst med positionen som gatekeeper, der giver barnet mulighed for inddragelse og medindflydelse i interaktionen
- vi husker på, at jo mere det pædagogiske personale lykkes med at fordybe sig i interaktioner med børnene, desto roligere og mindre hektiske bliver både børn og voksne.

→ Elementer i den pædagogiske læreplan

→ Pædagogisk læreplan for Piletræet

→ Piletræets hjemmeside



# Dannelse og børneperspektiv

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- ELEMENTER I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN



Børn skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse. Vi medtænker dannelse, ligestilling og demokrati i vores daglige pædagogiske arbejde, så børnene oplever at have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur.

Vores kvalitetsparametre for børns deltagelse og indflydelse beskriver, hvordan dannelse og børneperspektiv kommer til udtryk i vores pædagogiske arbejde og skal altid være til stede i vores læringsmiljøer.

Børns deltagelse og indflydelse er vigtig for børnenes udvikling, læring, trivsel og dannelse, og er med til at forme dem som borgere i et demokratisk samfund.

Vores kvalitetsparametre for børns deltagelse og indflydelse beskriver, hvordan dannelse og børneperspektiv kommer til udtryk i vores pædagogiske arbejde og skal altid være til stede i vores læringsmiljøer.

Børns deltagelse og indflydelse er vigtig for børnenes udvikling, læring, trivsel og dannelse, og er med til at forme dem som borgere i et demokratisk samfund.

Det pædagogiske personale er indgangen til børns muligheder for deltagelse og dermed for deres adgang til udvikling, læring, trivsel og dannelse. Derfor er det pædagogiske personales børneperspektiv helt centralt. Vi skal være i stand til at se barnet, lytte til det, tale med det og forsøge at forstå, hvordan det enkelte barn opfatter de begivenheder, det er med i, samt de forhold det lever under, og de relationer det har til andre.

## Det betyder, at

- Vi betragter børn som medborgere, der grundlæggende er eksperter i eget liv.
- Vi arbejder for alle børns optimale medvirken, og er samtidig bevidste om, at det ikke er det samme som, at børn skal medvirke i alle beslutninger, der vedrører dem.
- Vi organiserer den pædagogiske praksis i respekt for det enkelte barn og for fællesskabet og med fokus på samspil, medvirken og gensidig påvirkning i og af fællesskabet.
- Vi sikrer børnenes deltagermuligheder ved at afstemme læringsmiljøer efter barnets udviklingsniveau.
- Vi har fokus på børns forudsætninger for at påtage sig medbestemmelse og skaber rum for de børn, som ikke selv tager medbestemmelse på sig.
- Vi inviterer barnet til at være aktivt deltagende i demokratiske sammenhænge.
- Vi inddrager børnene i dagens gøremål, hvor de bliver værdsat hver især og i fællesskabet.
- Vi sikrer, at børnene ved, hvad der venter dem, og hvad der forventes af dem.

- Vi er nysgerrige på børns agenda og tager børns agenda i betragtning, når vi træffer beslutninger.
- Vi sikrer en vekselvirkning mellem børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter.
- Vi har fokus på, hvordan vi systematisk inddrager børnenes stemme i didaktikken (i mål, dokumentation, evalueringer, børneinterviews m.m.).

→ Elementer i den pædagogiske læreplan

→ Pædagogisk læreplan for Piletræet

→ Piletræets hjemmeside

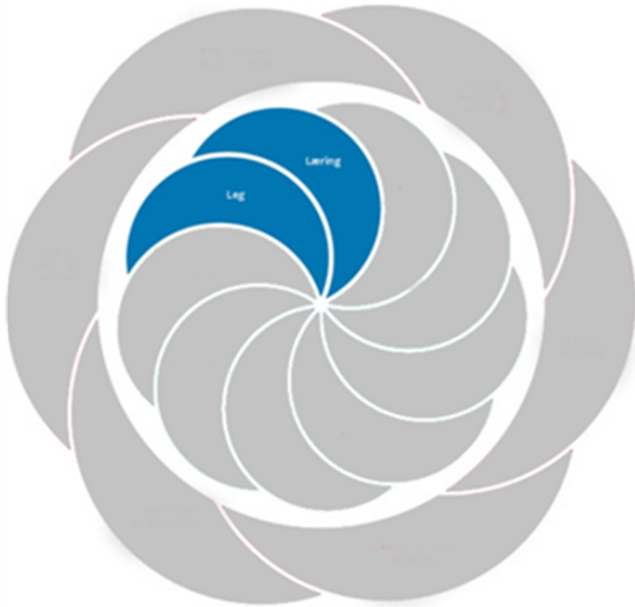




# Leg og læring i piletræet

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- ELEMENTER I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN



I Piletræet har legen stor værdi og er en gennemgående del af vores hverdag.

Vi ved, at legen er grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og at legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet.

Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for alle. Derfor er vi i Piletræet netop særligt optaget af at følge børnenes spor i deres lege.

Vi er nysgerrige på deres verden og fantasi, så vi kan bidrage, imitere, fastholde og igangsætte nye som gamle lege, der vækker mere nysgerrighed og interesse. Vi er meget opmærksomme på vores egen rolle og betydning, ligesom vi også er opmærksomme på vores egne og børnenes positioner i både voksen og børneinitierede lege og aktiviteter.

Læring skal forstås bredt, og at læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret. Det pædagogiske læringsmiljø handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse. I Piletræet lægger vi vægt på, at børnene møder forskellige lærings- og legemiljøer i løbet af deres dag såvel både ude som inde.

I Piletræet planlægges vores hverdag og rutiner efter børnenes nysgerrighed og deres nærmeste udviklingszone. Vi er særligt optaget af, hvilke lege- og læringsmiljøer vi tilbyder, og vores egen rolle som deltager. Vi er bevidste om at skabe en god vekselvirkning mellem både voksen- og børneinitierede lege og aktiviteter.

→ [Elementer i den pædagogiske læreplan](#)

→ [Pædagogisk læreplan for Piletræet](#)

→ [Piletræets hjemmeside](#)



# Børnefællesskaber i Piletræet

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- ELEMENTER I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN



I Piletræet arbejder vi for, at alle børn har en plads i et fællesskab. Vi tror på, at betydningsfulde og positive fællesskaber er afgørende for trivsel.

Det er afgørende, at børn og unge oplever, at de fællesskaber, de er en del af, er inkluderende. Det betyder, at der skal være plads til mangfoldighed og forskellighed under hensyn til den enkeltes trivsel.

Uanset social og kulturel baggrund, samt individuelle forudsætninger, skal børn og unge føle, at de er en del af et fællesskab, hvor de har medansvar og ret til indflydelse. I fællesskabet kan børnene finde samhørighed og lære at tage ansvar og drage omsorg for hinandens trivsel. Fællesskabet giver tryghed, så hvert enkelt individ får lyst og mod til at udfolde sig.

Leg og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for. Relationer og venskaber er afgørende, og alle børn skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til. Der skal være plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskellige positioner mv. Det er vores opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab.

→ [Elementer i den pædagogiske læreplan](#)

→ [Pædagogisk læreplan for Piletræet](#)

→ [Piletræets hjemmeside](#)



# Pædagogisk læringsmiljø i Piletræet

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- ELEMENTER I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN



Det pædagogiske læringsmiljø er rammen for børns trivsel og læring og helt centralt i vores arbejde med den pædagogiske læreplan.

Læringsmiljøet i Piletræet består af alle de muligheder for udvikling, trivsel og læring, som dagtilbuddet giver børnene. Læringsmiljøet handler blandt andet om, hvordan dagen og aktiviteterne rammesættes, organiseres og tilrettelægges.

Et godt læringsmiljø bygger på et samspil mellem strukturer og processer og tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammen-sætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Vores kvalitetsparametre for pædagogiske læringsmiljøer og pædagogiske rutiner danner rammen for etablering af pædagogiske læringsmiljøer i Piletræet. Børn er altid i læring. Læringsmiljøet er hele dagen – i de daglige rutiner under frokosten, i garderoben, i de planlagte aktiviteter og i legen.

Vores læringsmiljø består af alle de muligheder for udvikling, trivsel og læring, som Piletræet skaber for børnene. Læringsmiljøet handler blandt andet om, hvordan dagen og aktiviteterne rammesættes, organiseres og tilrettelægges. Et godt læringsmiljø bygger på et samspil mellem strukturer og processer, derfor har vi fokus på begge dele.

## Processer i det gode læringsmiljø

- Vi skaber læringsmiljøer med udgangspunkt i Zonen for Nærmeste Udvikling.
- Didaktiske overvejelser og pædagogiske begrundelser er vores grundlag for tilrettelæggelsen af det pædagogiske læringsmiljø.
- Vi skaber en vekselvirkning mellem vokseninitierede og børneinitierede aktiviteter.
- Vi er bevidste om og arbejder med relationen og samspillet mellem børnene og det pædagogiske personale, børnene imellem og personalet imellem.
- Vi reflekterer over egen og hinandens positionering, og hvornår vi skal gå bagved, ved siden af og foran.
- Vi er nærværende og nysgerrige over for børnenes perspektiver.
- Vi sikrer en vedvarende fokuseret fællestækning.
- Børn lærer det de har adgang til, derfor er en forudsætning for, at børn lærer det, de har brug for, at det pædagogiske personale tager ansvar for børns muligheder for deltagelse og læring. Pædagoger er gatekeepers for børnenes læring.
- Vi inddrager forældrene i deres barns læring, i barnets fremskridt og beslutninger om barnets læring.

## Strukturer i det gode læringsmiljø

Vi er opmærksomme på de strukturelle faktorerens betydning for det pædagogiske læringsmiljø som fx:

- Personalets uddannelse og kompetencer
- Opdeling af børnene i meningsfulde grupper og læringsfællesskaber
- Den fysiske indretning, pædagogiske materialer og redskaber Personalets organisering

### **Læringsmiljø og pædagogiske rutiner**

I Piletræet øver vi os hver dag på at blive endnu mere bevidste i vores hverdag over de læringsmiljøer, der kan opstå i samspillet, og de der tilrettelægges og organiseres.

Når vi planlægger vores pædagogiske arbejde, gør vi det vha. en procesplan. Vores procesplan tager bl.a. afsæt i kvalitetsparametrene, børnenes nærmeste udviklingszone og fællesskaber og tidligere evalueringer.

Vores vokseninitierede planlagte aktiviteter udspringer sig af et overordnet tema, som er defineret ud fra børnenes interesser, nuzo og fællesskabets behov for læring og udvikling.

Vi reflekterer kontinuerligt over vores pædagogiske rolle og position i forhold til at være inspirerende og motiverende for alle børn.

Bevidstheden om at børn er forskellige og lærer forskelligt, ser vi som kompetencer og bruger derfor tid på at danne grupper, som differentieres efter både køn, alder, niveau, sociale kompetencer og behov.

Vi er pt. særligt optaget hvordan vi kan udvikle vores fysiske miljøer, så de indbyder til leg og læring hele dagen.

Vores pædagogiske rutiner udgør skelettet i vores dagligdag. Børn lærer og udvikler sig i alle de kontekster, de indgår i i løbet af dagen, og derfor har vi også en særlig bevidsthed for organisering af vores rutiner og dets indhold. Vores pædagogiske rutiner organiseres, gennemføres og praktiseres, så de indeholder et indbygget lærings- og udviklingspotentiale.

For børn er det umiddelbart meningsfuldt at deltage i alle hverdagens rutiner, som f.eks. tage tøj på, vaske hænder, dække bord, spise, rydde af m.m.

Vi bruger vores rutiner som unikke lærings rum, da de gentager sig hver dag, og det giver muligheder for at videreudvikle og følge udviklingen tæt.

Rutinerne i Piletræet er gennemtænkt og organiseret, og vi forsøger at planlægge dagen, så den ikke er tidspresset. Vi lægger værdi i, at børnene selv kan få lov og selv kan prøve for herefter at sætte ind med den rigtige udviklingsstøtte, som det enkelte barn måtte have brug for.

Der er altid brug for, at vi afmåler hvilken hjælp den enkelte måtte have brug for. Om det er en anerkendende øjenkontakt, en hånd til at rejse sig eller en finger bagerst i skoen, så forsøger vi at være tæt på.

→ Elementer i den pædagogiske læreplan

→ Pædagogisk læreplan for Piletræet

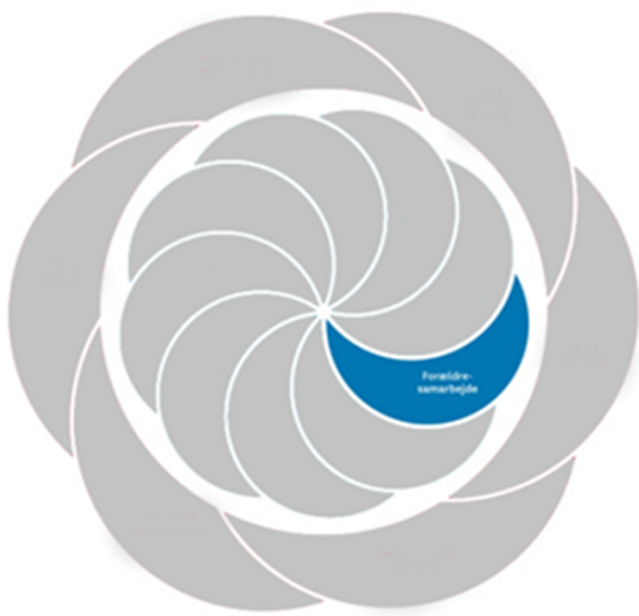
→ Piletræets hjemmeside



# Forældresamarbejde i Piletræet

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- ELEMENTER I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN



Børns trivsel er voksnes ansvar. Forældrene har det primære ansvar for deres barns opvækst, og som professionelle vægter vi forældresamarbejdet højt. Vi inddrager og lytter til forældrene i vigtige initiativer og beslutninger, der vedrører deres børns hverdag.

Vores kvalitetsparametre for forældreinddragelse og -samarbejde danner grundlaget for forældresamarbejdet i Piletræet og drøftes løbende med vores forældrebestyrelse.

Den læring, som finder sted i hjemmet spiller en stor rolle for barnets senere udvikling. Barnets læring er derfor afhængig af et godt samspil mellem forældre og daginstitution.

Jo bedre og mere meningsfuldt samarbejdet er mellem forældre og det pædagogiske personale, jo flere positive følelser og større tryghed oplever barnet.

I Piletræet har vi derfor fokus på, hvordan vi og forældre i samarbejde skaber rammerne for den bedste trivsel, læring, udvikling og dannelse for barnet og børnegruppen.

## Det betyder, at:

- vi møder forældre med åbenhed, tillid og respekt, og prioriterer forældresamarbejdet som en del af dagtilbuddets kerneopgave
- vi tager ansvar for at skabe rammerne for en tillidsfuld relation mellem dagtilbud og familie på en måde,
- så alle forældre og børn føler sig velkomne
- forældrene har det primære ansvar for deres barns opvækst. Forældrenes viden og fortælling om deres barn er en central forudsætning for dagtilbuddets arbejde, og vi taler med forældre om deres betydning for barnets læring, trivsel, udvikling og dannelse
- vi lægger vægt på, at barnet oplever et godt samspil mellem hjemmet og dagtilbuddet
- vi er bevidste om, at forældre er forskellige og har forskellig baggrund, ønsker, behov og ressourcer, og derfor skal det pædagogiske personale kunne arbejde differentieret i forældresamarbejdet
- vi involverer forældrene aktivt i deres barns læring, udvikling, trivsel og dannelse i dagtilbuddet, og vi hjælper og giver forældrene ideer til, hvordan de kan arbejde videre i samme spor derhjemme
- vi er tydelige om, og indgår i en dialog med forældrene om gensidige forventninger
- vi tager ansvar for, at forældrene har kendskab til, og er fortrolige med, dagtilbuddets hverdag og virke, og vi er i daglig dialog med forældrene om deres barn
- vi understøtter forældrenes medansvar for, at alle børn trives og indgår i et eller flere fællesskaber

- vi tager ansvar for at formidle den pædagogiske begrundelse for, hvorfor vi gør, som vi gør med udgangspunkt i det enkelte barn, børnegruppen, Den pædagogiske læreplan og kvalitetsparametrene for dagtilbud i Ishøj Kommune

→ Elementer i den pædagogiske læreplan

→ Pædagogisk læreplan for Piletræet

→ Piletræets hjemmeside



# Børn i udsatte positioner i Piletræet

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- ELEMENTER I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN



Vores pædagogiske arbejde i Piletræet tager udgangspunkt i børnenes trivsel og i hvad børnene har behov for at lære og udvikle lige nu og i fremtiden.

Vores pædagogiske læringsmiljø og de pædagogiske aktiviteter vi tilrettelægger skal derfor understøtte og være målrettet børnenes behov for trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Det gør vi på en måde så:

- alle tilstedeværende børn kan deltage med succes
- læringen foregår på børnenes præmisser,
- børnene mødes individuelt og med positive forventninger
- alle børn har del i det gode læringsmiljø – også børn i udsatte positioner, og børn der har det svært.

Når vi iagttager det enkelte barn, ser vi på dets nærmeste udviklingszone, og herfra møder vi barnet smilende med positive forventninger og tilpasset krav. Det gør vi således, at vi kan udfordre barnet og tilpasse vores udfordringer og krav med størst mulig succes.

Der kan være mange årsager til, at et barn kommer eller er i en udsat position. Det kan være sproglige, motoriske, følelsesmæssige og sociale udfordringer på baggrund af fx diagnose, omsorgssvigt, afsavn eller generel trivsel, men også skilsmisse, sygdom, dødsfald i den nærmest familie kan give barnet en udsat position. Det er vores opgave som pædagoger at opspore, hvis et barns udfordringer eller problemstillinger sætter dem i en udsat position, så vi sammen med familien kan handle på det i fællesskab og hurtigst muligt

I Piletræet opdeler vi børnene i mindre grupper, så den voksne får de bedst betingelser for at være nærværende og deltagende samtidig med, at det giver os en skærpet opmærksomhed på børnene og deres behov.

Grupperne bliver sammensat ud fra forskellige parametre såsom udviklingsbeskrivelser, sprogvurdering, observationer og dialog med forældrene. Vi tager i høj grad hensyn til individuelle behov, så alle børn opnår deres fulde potentiale i trygge omgivelser.

Observationer og handleplaner er også en naturlig del af vores pædagogiske hverdag, og det sker i tæt samarbejde med forældrene. Afhængig af den udsathed barnet befinder sig i, kan et udvidet samarbejde igangsættes med kommunes tværfaglige teams såsom ressourcepædagoger, tale-hørekonsulent, psykolog, sundhedsplejerske eller fys- og ergoterapeuter.

I det udvidede samarbejde, deltager der altid en ledelsespersion, som dels fungerer som tovholder, men også som sparringspartner. Alle indsatser omkring et barn vil altid ske i samarbejde og med samtykke fra forældrene.

→ Elementer i den pædagogiske læreplan

→ Pædagogisk læreplan for Piletræet

→ Piletræets hjemmeside





# Sammenhænge i Piletræet

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- ELEMENTER I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN



I Piletræet arbejder vi målrettet med at skabe sammenhæng mellem hjem og dagtilbud. Det målrettede arbejde tager udgangspunkt i det enkelte barns udvikling og behov.

Vi er bevidste om at skabe sammenhænge lige fra først møde mellem familie og os til det sidste møde, hvor vi skal overleverer barnet til kommende SFO eller skole.

## Overgang fra hjem til vuggestue

Når et barn skal begynde i vuggestue i Piletræet, tilbyder vi et opstartsmøde bestående af omsorgsgivere (sædvanligvis mor og far), sundhedsplejerske og personale fra den vuggestuegruppe, barnet tilknyttes.

Til mødet byder vi velkommen til Piletræet og sammen bliver vi klogere på hinanden og vores gensidige forventninger, samtidig med at vi sikrer os den nødvendige viden i forhold til barnets udvikling. Derved kan vi skabe de bedste rammer for en tryk indkøring både for barn og familie.

Efter ca. 3 mdr. tilbyder vi et opfølgende møde, hvor formålet er at få evalueret indkøringen og dele stunder og oplevelser.

## Overgang fra vuggestue til børnehave

Når barnet er omkring 3 år eller klar til at starte i børnehave, arbejder vi med interne sammenhænge.

For at skabe en så blid overgang, som muligt, arbejder vi med "flex". Flex betyder, at barnet sammen med en voksen fra sin stue, besøger sin nye børnehavestue og deltager i de aktiviteter, der giver mening for det enkelte barn ud fra udviklingsniveau og interesse. Vi er bevidste om, at den gode overgang fra stue til stue, er afhængig af de voksne og vores samarbejde, samt sammenhængen stuerne i mellem. Derfor har vi ligeledes en struktur på alle stuer, som skaber forudsigelighed og genkendelighed.

Ved overgang fra vuggestue til børnehave afholdes der et møde mellem familien, vuggestuen og den kommende børnehavegruppe. Dette møde tager udgangspunkt i en udviklingsbeskrivelse (dialogprofil), og sammen med forældrene vil vuggestuen overlevere barnets ressourcer og potentialer videre til børnehaven.

## Overgangen fra børnehave til skole

Kommunalbestyrelsen i Ishøj Kommune, har udarbejdet retningslinjer for samarbejdet om børns overgange fra dagtilbud og SFO og skole. Disse retningslinjer er udgangspunktet for overgangen fra dagtilbud til skole og SFO.

Allerede året inden barnet starter i SFO, påbegynder vi vores skoleforberedende arbejde og dermed også sammenhængen mellem hjem, dagtilbud, SFO og skole.

Vi bestræber os på at skabe de bedste betingelser for børnene, så de får en god skolestart. Vi samarbejder derfor tæt med vores distriktsskole Strandgårdskolen. Vi forventningsafstemmer og samarbejder hen imod at skabe en spejlpraksis. Formålet er at lave brobygning ved skabe sammenhæng og arbejde i fælles retning.

For at udvikle og tilbyde den bedste pædagogiske praksis tager vi afsæt i skolebørnernes udviklingsbeskrivelser (dialogprofiler). Vi anvender udviklingsbeskrivelserne til at blive klogere på det enkelte barns niveau, styrker og ressourcer. Derudfra planlægger og justerer vi sammen med forældrene de kommende aktiviteter og pædagogiske læringsmiljøer.

Vores skolegruppe har base på Strandgårdsskolen hver mandag fra kl. 8-15. Her får børnene mulighed for at opleve følelsen af at være på skolen og være en del af skolens fællesskab. De får et forhåndskendskab til de normer og regler, der tilhører skolemiljøet. Fx at lytte, modtage en kollektiv besked, række hånden op, vente på tur m.m. På skolen benytter vi inde rummet, såvel som uderummet.

Vores samarbejde med distriktsskolen byder desuden på samarbejds møder og gensidig praksisbesøg.

Omkring januar/ februar, inden skolestart, afholder vi de afsluttende forældresamtaler, hvor udgangspunktet vil være overlevering til skolen, og med forældretilladelse videregiver vi dialogprofilerne til skolen, som følges op af en mundtlig overlevering på hvert enkelt barn.

### **Overgange i specialgrupperne**

I vores specialgrupperne modtager vi børn fra andre institutioner, både i vuggestue- og børnehavealder.

Ved opstart inviterer vi til overleveringsmøde med den gruppe, der afgiver barnet. Her er formålet at tale om barnets styrker og udfordringer, samt hvilken indsats der har været, eller der kunne være brug for.

Barnet kommer på for-besøg i gruppen med sine forældre, hvor de præsenteres for Piletræet, stuen og hverdagen. Til besøget aftales opstart og indkørings forløb.

### **Overgang fra specialgruppe til skole**

Når et barn skal fra specialgruppen til skole, vil der blive afholdt et overleveringsmøde fra børnehave til skole. Formålet med mødet er at videregive information om barnets styrker og ressourcer, indsatser og tiltag. Der udarbejdes allerede i efteråret en udviklingsbeskrivelse af barnet, der er med til at danne baggrund for, hvor barnet skal skoleplaceres.

I Piletræet er barnet med i storbørnsgruppen, hvis det skønnes at være relevant og overskueligt. De børn, der er kommende skolebørn, men som ikke kan deltage i storbørnsgruppen, vil blive tilbudt anden skoleforberedende aktivitet og leg på stuen.

→ [Elementer i den pædagogiske læreplan](#)

→ [Pædagogisk læreplan for Piletræet](#)

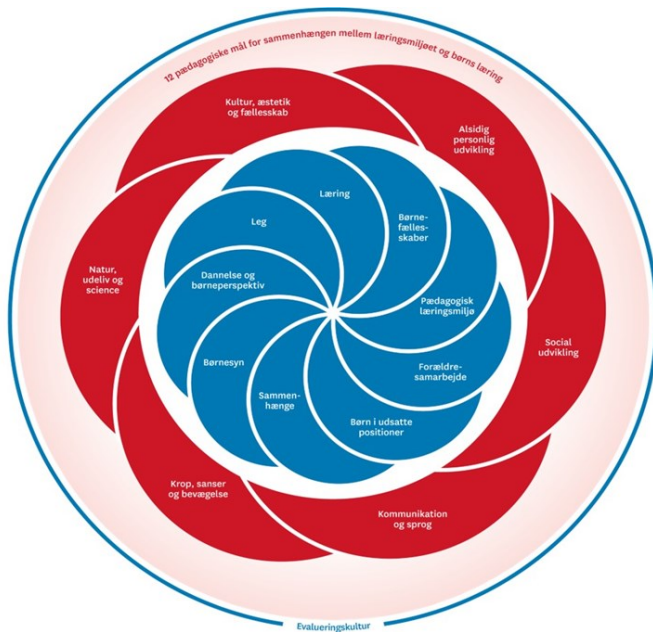
→ [Piletræets hjemmeside](#)



# Temaer i den pædagogiske læreplan

## - PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- Alsidig personlig udvikling → Social udvikling → Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse → Natur, udeliv og science → Kultur, æstetik og fællesskab



På de følgende sider beskriver vi vores arbejde med de seks læreplanstemaer og hvordan vi tilrettelægger det pædagogiske læringsmiljø inden for og på tværs af temaerne på en måde så læringsmiljøet understøtter børnenes brede læring, herunder nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse.

- Pædagogisk læreplan for Piletræet
- Piletræets hjemmeside



# Alsidig personlig udvikling i Piletræet

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- TEMAER I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN



## Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Piletræet arbejde med de pædagogiske mål tager afsæt i vores kvalitetsparametre for alsidig personlig udvikling.

Alsidig personlig udvikling handler i høj grad om, at børn opbygger og udvikler deres selvfølelse og tør udfolde sig selv. Det er i samspil med omgivelserne, at børn udvikler deres personlighed.

Derfor er det sociale fællesskab af afgørende betydning, fordi børn har brug for at lære at tackle de forskellige situationer og følelser, der opstår i fællesskabet. Børn spejler sig i andre børn og voksne og trives bedst i en omverden, der er anerkendende og medlevende.

Et barn skal opleve sig selv som et unikt menneske fyldt med muligheder, succesoplevelser og med betydning for andre, og det skal det pædagogiske personale skabe rammerne for.

### Det betyder, at:

- vi sikrer, at alle børn har stabile og trygge voksenrelationer som ved, at nuet i barnets liv har egen betydning
- vi giver barnet fysisk og emotionel omsorg, er sensitive over for barnets udtryk og behov, er interesseret i at lære det at kende som person og støtter det i at følge dets interesser
- vi skaber trygge og udfordrende hverdagsrammer, der giver børnene mulighed for at udforske sig selv, deres medmennesker og deres omverden
- vi responderer med interesse, anerkendelse og tilpasser udfordringer, der giver børnene oplevelsen af at have betydning og høre til. Herigennem får børnene mulighed for at udforske deres egne følelser og grænser samt øve sig i at sige til og fra og på samme tid opnå større selvforståelse
- vi sikrer et pædagogisk læringsmiljø, der understøtter samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem, der er præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed
- vi engagerer os i og møder barnet som den person det er, og vi anerkender barnets ret til blot at være, og at barnet har en værdi i sig selv – som det er
- vi etablerer læringsmiljøer, der gennem leg og andre meningsfulde aktiviteter bidrager til, at børnene gør sig væsentlige erfaringer med forskellige sociale positioner, som giver dem et grundlæggende demokratisk værdisæt, der udvikler børnenes dannelse og livsduelighed
- vi støtter barnet i at stole på sig selv, turde prøve nye ting, have tålmodighed til at øve sig og evne til at håndtere modgang og udfordringer
- vi støtter barnet i at udtrykke hvad de vil, i at kunne prioritere og træffe valg

- vi hjælper børnene med at genkende egne følelser og øve sig i at regulere og håndtere dem.

- Temaer i den pædagogiske læreplan

- Pædagogisk læreplan for Piletræet

- Piletræets hjemmeside



# Social udvikling i Piletræet

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- TEMAER I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN



## Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Piletræets arbejde med de pædagogiske mål tager afsæt i vores kvalitetsparametre for social udvikling. Læreplanstemaerne Alsidig personlig udvikling og Social udvikling hænger tæt sammen, fordi den personlige udvikling netop sker i samspillet med og i relation til andre. De to læreplanstemaer griber derfor ind i hinanden.

Sociale kompetencer handler om, at børn kan indgå i positive relationer med andre børn og voksne. Relationer til andre er en grundlæggende forudsætning for, at børn lærer og udvikler sig optimalt. Forskningen viser, at socialt kompetente børn klarer sig godt i skolen og i deres videre livsforløb.

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed. Når børn er orienteret mod andre børn og bliver støttet i at opbygge og indgå i relationer, bliver børnefællesskaberne af vital betydning for deres læring.

Med afsæt i forskningen er der særligt tre læringsområder, som vi lægger vægt på at arbejde med for at understøtte børns udvikling af sociale kompetencer: Empati, tilknytning, sociale færdigheder og handlen.

### Det betyder, at:

- vi skaber rammer for sociale fællesskaber, hvor børnene er trygge og oplever at høre til, og hvor de har mulighed for social udvikling gennem leg, venskaber og fordybelse
- vi arbejder målrettet og bevidst med børnefællesskaber og relationer mellem børnene, og vi er opmærksom på de enkelte børns positionsmuligheder, erfaringer og behov i fællesskabet
- vi er bevidste om, at børn der er mindre socialt kompetente kan lære af mere socialt kompetente børn, og at aktiviteter som er styret af voksne, giver børn, som er placeret i periferien af børnefællesskaberne, mulighed for at deltage i nye fællesskaber
- vi benævner og italesætter børnenes behov og sociale handlinger, og vi understøtter at børnene
- giver udtryk for deres følelser og behov
- gradvist lærer at forstå andres følelser og behov
- lærer at respektere forskellighed
- lærer at sætte grænser for sig selv og andre og at sige til og fra
- vi sikrer, at alle børn har mindst en tæt voksenrelation

- vi etablerer rammer, der sikrer plads til at børnene kan veksle mellem individuel fordybelse
- og nærhed og fællesskaber om leg og læring
- vi skaber mulighed for, at børnene kan lege både parallel-lege, rollelege og sociale lege
- vi er bevidste om at etablere rammer for demokratisk dannelse, hvor børnene samarbejder om opgaver, lærer at håndtere konflikter, løse problemer og vise respekt for forskellighed og forstå at handle i forhold til andres rettigheder.

→ Temaer i den pædagogiske læreplan

→ Pædagogisk læreplan for Piletræet

→ Piletræets hjemmeside



# Kommunikation og sprog i Piletræet

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- TEMAER I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN



## Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Piletræets arbejde med de pædagogiske mål tager afsæt i vores kvalitetsparametre for kommunikation og sprog.

Et komplekst og nuanceret sprog er afgørende for børns udvikling og dannelse, idet sprog giver børn mulighed for at ytre sig om tanker, følelser, behov og viden om verden. Sprog er adgang til at begrebsliggøre og forstå sig selv, og det er et væsentligt grundlag for, at barnet gradvist kan udvikle refleksionsevne samt kognitive og analytiske kompetencer. Derfor er det vigtigt, at dagtilbuddene i Ishøj Kommune leverer pædagogisk arbejde med kommunikation og sprog af høj kvalitet.

### Det betyder, at:

- vi har fokus på kommunikation og sprog i dets mangfoldige udtryksformer: Kropssprog, talesprog, skriftsprog, symbolsprog, rim og remser, billedsprog, fagudtryk og begreber, læsning og IT og medier
- i er fagligt bevidste om teorien bag den interaktionistiske tilgang til arbejdet med sprog, sprogforståelse og tidlig literacy
- vi har viden om, og anvender, understøttende sprogstrategier
- vi har viden om børns sproglige udvikling og arbejder ud fra Zonen for Nærmeste Udvikling
- vi er sproglige rollemodeller hele tiden, hele dagen og i alle aktiviteter
- vi er fagligt bevidste om, hvornår vi anvender udvekslingstonen i samtale og dialog med børnene, og hvornår vi anvender undervisningstonen
- vi udviser indlevelse, nysgerrighed og lyst til kommunikation og samtale med fokus på det, børnene er optaget af
- vi skaber gode, tydelige og fysiske sprogmiljøer
- vi inddrager forældrene i arbejdet med deres barns sproglige udvikling
- vi er tydelige og konkrete i vores forventninger til forældrene om deres rolle og opgave i arbejdet med deres barns sproglige udvikling
- vi holder os fagligt opdateret om den nyeste forskning om børns sproglige udvikling, herunder viden om flersprogethed
- vi er opmærksomme på, at kropssprog fylder 80 % og talesprog fylder 20 % i vores kommunikation med børn.



→ Temaer i den pædagogiske læreplan

→ Pædagogisk læreplan for Piletræet

→ Piletræets hjemmeside



# Krop, sanser og bevægelse i Piletræet

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- TEMAER I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN



## Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Piletræets arbejde med de pædagogiske mål tager afsæt i vores kvalitetsparametre for krop, sanser og bevægelse.

Børn mærker, erfarer og forholder sig til verden gennem kroppen. Både ro og bevægelse er grundlæggende for et barns fysiske og psykiske trivsel. Børn begriber og forstår verden gennem kroppen og sanserne.

Krop, sanser og bevægelse er børns direkte adgang til at få konkrete erfaringer og viden om følelsesmæssige og sociale processer. Herigennem tilegner de sig erfaring om kommunikation og relationsdannelse. Pædagogiske læringsmiljøer der understøtter bevægelse er med til at udvikle børns motorik, psykosociale sundhed, kognition og sociale kompetencer.

For at kroppen kan fungere optimalt, er sund mad og gode madvaner grundlæggende. Forskning viser, at arbejde med en måltidspædagogisk tilgang i daginstitutionen er med til at danne grundlæggende gode og sunde madvaner hos børnene. Samtidig er måltidet et sansemæssigt læringsrum, hvor børn kan danne deres egen smag.

### Det betyder, at:

- vi arbejder bevidst med at børns motoriske udvikling sker i forskellige tempi
- vi etablerer pædagogiske læringsmiljøer, der understøtter og stimulerer de tre motoriske grundsanser: Den taktile sans, den vestibulære sans og muskel-led sansen
- vi støtter og motiverer børnene til at være modige, udfordre, eksperimentere og sanse
- vi bevæger os og leger sammen med børnene
- vi sikrer, at børnene møder bevægelse med forskellige lege, strukturer, regler og indhold, som giver forskellige kropserfaringer
- vi er opmærksomme på, at børn har brug for vejledning til at bruge og passe på kroppen
- vi skaber bevægelsesfællesskaber, der udvikler barnets mestring af kropslige og sanselige indtryk og udtryk og styrker deres evne til at aflæse og forstå andre børns og voksnes gestik, mimik og kropslige udtryk
- vi skaber plads til børnenes kropslige "væren" og "gøren"
- vi sikrer, at børnene præsenteres for og får kendskab til sund og ernæringsrigtig mad og er bevidste om måltidet som pædagogisk læringsmiljø

- vi skaber rammerne for, at børnene oplever madmod og madglæde
- vi etablerer rutiner og arbejdsgange, hvor måltidet indgår som både et voksen- og barneinitieret læringsmiljø.

→ Temaer i den pædagogiske læreplan

→ Pædagogisk læreplan for Piletræet

→ Piletræets hjemmeside



# Natur, udeliv og science i Piletræet

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- TEMAER I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN



## Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Piletræets arbejde med de pædagogiske mål tager afsæt i vores kvalitetsparametre for natur, udeliv og science.

Læreplanstemaet handler om, hvordan det pædagogiske læringsmiljø kan understøtte, at barnet eksperimenterer og gør sig de første erfaringer med matematisk opmærksomhed og naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Desuden skal det understøtte, at barnet arbejder med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Fra forskning ved vi, at matematisk og naturvidenskabelig forståelse i 0-6 års alderen har betydning for børns muligheder for at udfolde deres potentialer i hele livet. Børn fødes med en særlig fornemmelse for matematik. Uden at kunne tælle, tegne eller gå, kan barnet fornemme forskellen på få og mange, på stor og lille, og på hurtig og langsom og fornemme rummet og sin egen væren i det.

Barnets matematiske forståelse som 4-årig er afgørende for, hvordan barnet klarer sig som 12-årig. Vi har en særlig rolle i forhold til at iscenesætte, facilitere og orkestrere børns aktiviteter, så de kan udvikle matematisk og naturvidenskabelig opmærksomhed.

### Det betyder, at:

- vi tilbyder et læringsmiljø ude og inde, hvor børn sammen med det pædagogiske personale opstiller hypoteser, er undersøgende, udfordrende, undrende, eksperimenterende, nysgerrige og modige
- vi griber de naturvidenskabelige og matematiske "gyldne øjeblikke" i dagtilbuddets hverdag
- vi støtter børnenes egen tankevirksomhed, kreativitet og kommunikation ved at undre os sammen med dem og stille spørgsmål, der leder refleksionen videre
- vi er særligt bevidste om at inddrage teknologiske redskaber i vores læringsmiljøer, og vi arbejder systematisk med de seks og ligeværdige fagområder inden for matematik: tælle, lokalisere, måle, designe former og mønstre, forklare og argumentere, lege og spille
- vi præsenterer børnene for naturvidenskabelige og matematiske rollemodeller i nærmiljøet
- vi er bevidste om, at vi har et særligt behov for at udvikle vores viden og kompetencer og øve os på arbejdet med området
- vi sikrer, at børn har mulighed for at opleve udelivets mange muligheder, både det uden for vinduet, på legepladsen, strand, skov, søer og åer m.m.

- vi har fokus på, om børnene udvikler matematiske og naturfaglige begreber og anvender dem i deres sprog og kommunikation.
- Temaer i den pædagogiske læreplan
- Pædagogisk læreplan for Piletræet
- Piletræets hjemmeside



# Kultur, æstetik og fællesskab i Piletræet

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- TEMAER I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN



## Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Piletræets arbejde med de pædagogiske mål tager afsæt i vores kvalitetsparametre for kultur, æstetik og fællesskab.

Kultur giver mulighed for at udvikle børnenes kreative evner og færdigheder og styrke deres personlige udvikling. Deltagelse i et aktivt kulturliv ruster børnene til at forholde sig til sig selv, vores tid, samfund og historie på nye måder. Denne refleksion og dannelse sker gennem oplevelser og fællesskaber, som kultur er med til at skabe.

Kultur skaber reaktioner og relationer i og mellem mennesker. Ved at arbejde pædagogisk med æstetik og kultur skabes mulighed for at opbygge kulturel kapital.

Kultur er en kunstnerisk skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, det er de kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivets arenaer. Gennem kultur møder børn nye sider af sig selv. De får mulighed for at udtrykke sig på mangfoldige måder og forstå deres verden på nye måder.

### **Kultur og æstetik er både indtryk og udtryk.**

Indtryk handler om børnenes egne fortolkninger af kulturelle og æstetiske oplevelser sammenholdt med muligheden for at spejle og dele deres livserfaringer, drømme og tanker med andre.

Udtryk handler om børnenes egen skabende og eksperimenterende praksis, hvor nysgerrighed, sansning, leg og fantasi inviterer til ny viden og læring. Indtryk og udtryk udvikler børnenes indsigt og udsyn på tværs af verdener.

### **Det betyder, at:**

- vi giver børn mulighed for at udtrykke sig æstetisk og kulturelt gennem en skabende, eksperimenterende og legende praksis
- vi er bevidste om at styrke børns fantasi, kreativitet og æstetiske kompetencer og livsglæde
- vi skaber nuancerede sanseoplevelser, som kvalificerer børnenes evne til at forstå og fortolke sig selv og sin omverden
- vi skaber mulighed for, at børn får erfaring med at bruge IT som et værktøj, som er knyttet til barnets mulighed for at udtrykke sig
- vi møder børnene med en differentieret pædagogisk praksis, der understøtter børnenes deltagelsesmuligheder i de æstetiske fællesskaber som aktiv del af beslutningsprocesserne

- vi opstiller læringsmiljøer, der understøtter børnenes forståelse og respekt for egne og andres værdier, kulturelle baggrunde og traditioner
- vi understøtter børnene i at udvikle evner, så de kan blive både skabende og producerende og navigere i samfundet på etisk forsvarlige måder i forhold til sig selv og andre
- vi gennem fællesskaber giver børnene mulighed for at tilegne sig forståelse for egne og andres kulturelle baggrunde og traditioner.

→ Temaer i den pædagogiske læreplan

→ Pædagogisk læreplan for Piletræet

→ Piletræets hjemmeside



# Faglig ledelse i Piletræet

## - PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

### Sådan arbejder Piletræets ledelse med at understøtte og følge op på arbejdet med vores pædagogiske læreplan og kvalitetsparametrene

Det er lederens ansvar, at den pædagogiske læreplan bliver udarbejdet, og at det pædagogiske arbejde med børns læring afspejler og udøves i overensstemmelse med den retning og de pædagogiske refleksioner, der fremgår af vores læreplan.

Det er lederens ansvar at sikre, at læreplanen ikke bliver et stykke papir, der ligger i skuffen, men at det daglige pædagogiske arbejde med pædagogiske læringsmiljøer og børns læring gennem hele dagen afspejler og udøves i overensstemmelse med den retning og de pædagogiske refleksioner, der fremgår af læreplanen. Vores pædagogiske læreplan fungerer som et pejlemærke for det pædagogiske personale i udøvelsen af det daglige pædagogiske arbejde i Piletræet.

I Piletræet omsættes læreplanen i praksis til dynamiske procesplaner for alle stuer, de udarbejdes med udgangspunkt i børnegruppens fælles og individuelle behov og evalueres løbende. Det er ledelsens ansvar at følge op herom.

God faglig ledelse er afgørende for, at vi når i mål og at vi når vores mål.

### Det betyder, at:

- vi sætter faglig ledelse i centrum. Vi er tæt på praksis og optaget af kvalitet i alle hjørner med bevidsthed om samtidig at bevare overblikket. Vi involverer os sammen med personalet i udviklingen af dagtilbuddets pædagogiske praksis og børnenes udvikling, læring, trivsel og dannelse
- vi går foran, vi er vedholdende, og vi sikrer systematisk opfølgning og evaluering. Vi er samtidig bevidste om, at den styring vi bedriver skal give mening for kerneopgaven og være understøttende frem for kontrollerende
- vi delegerer og distribuerer pædagogisk ansvar og ledelse, hvor det giver mening, og vi giver det pædagogiske personale rum til selvstændigt at løfte de faglige pædagogiske udfordringer
- vi udvikler og forankrer en faglig professionel refleksions- og feedbackkultur, der bygger på tillid, nysgerrighed og åbenhed, hvor vi tør undre os sammen og reflektere over egen og hinandens praksis
- vi udnytter vores ressourcer strategisk, så fordelingen af ressourcer afspejler vores mål, beslutninger og prioriteringer af, hvad der er vigtigt, og hvad der er mindre vigtigt for at sikre høj kvalitet
- vi sætter holdet, og vi har fokus på, at det pædagogiske personales udvikling, viden og kompetencer til enhver tid matcher kerneopgaven
- vi sikrer rammerne for et trygt og udviklende læringsmiljø for både børn og medarbejdere.

### Inddragelse af forældrebestyrelsen

I Piletræet sætter vi meget stor pris på input fra vores forældre og forældrebestyrelsens interesse og engagement i vores pædagogiske praksis. I vores bestræbelse på hver dag at skabe læringsmiljøer af høj kvalitet, er vores forældre uundværlige.

Når vi samarbejder med vores forældrebestyrelse, er det altid givtigt, uformelt og hyggeligt. Vi arbejder sammen ud fra dagtilbudsloven og styrelsesvedtægterne for forældrebestyrelser i Ishøj kommune. Forældrebestyrelsen er med til at sætte de pædagogiske principper for Piletræet og vi har en gensidig dialog om vores arbejde.

Vores samarbejde tager udgangspunkt i alle børn i Piletræet. Det er vores opgave at sikre, at alle børn opnår deres fulde potentiale og at det, at være barn, har en værdi i sig selv.

Forældrebestyrelse er vores sparringspartner i forhold til den samlede forældregrupperne, så vi derved kan skabe en tryk og god stemning blandt forældre og personale, der bygger på gensidig respekt og dialog.



Vores forældrebestyrelse er med til at prioritere indsatser, der skaber sammenhæng mellem familier og dagtilbud. F.eks. bruger vi vores forældrebestyrelse til at få feedback på indsatser og til at sparre om nye ideer og tanker. Vores forældrebestyrelse støtter og bakke op om vores hverdag, så vi kan lykkes med et dagtilbud af høj kvalitet.

→ [Pædagogisk læreplan for Piletræet](#)

→ [Piletræets hjemmeside](#)



# Piletræets forældrebestyrelse

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

- PILETRÆETS FAGLIGE LEDELSE

## Inddragelse af forældrebestyrelsen

**I Piletræet sætter vi meget stor pris på input fra vores forældre og forældrebestyrelsens interesse og engagement i vores pædagogiske praksis.**

I vores bestræbelse på hver dag at skabe læringsmiljøer af høj kvalitet, er vores forældre uundværlige.

Når vi samarbejder med vores forældrebestyrelse, er det altid givtigt, uformelt og hyggeligt. Vi arbejder sammen ud fra dagtilbudsloven og styrelsesvedtægterne for forældrebestyrelser i Ishøj kommune. Forældrebestyrelsen er med til at sætte de pædagogiske principper for Piletræet og vi har en gensidig dialog om vores arbejde.

Vores samarbejde tager udgangspunkt i alle børn i Piletræet. Det er vores opgave at sikre, at alle børn opnår deres fulde potentiale og at det, at være barn, har en værdi i sig selv.

Forældrebestyrelse er vores sparringspartner i forhold til den samlede forældregrupperne, så vi derved kan skabe en tryk og god stemning blandt forældre og personale, der bygger på gensidig respekt og dialog.

Vores forældrebestyrelse er med til at prioritere indsatser, der skaber sammenhæng mellem familier og dagtilbud. F.eks. bruger vi vores forældrebestyrelse til at få feedback på indsatser og til at sparre om nye ideer og tanker. Vores forældrebestyrelse støtter og bakke op om vores hverdag, så vi kan lykkes med et dagtilbud af høj kvalitet.

→ [Piletræets faglige ledelse](#)

→ [Pædagogisk læreplan for Piletræet](#)

→ [Piletræets hjemmeside](#)



# Piletræets arbejde med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

## - PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Piletræets arbejde med børnemiljø tager bl.a. udgangspunkt i fysiske rum og pædagogiske materialer.

Piletræets fysiske rammer, som defineres af vores inde- og udemiljøer, har en betydningsfuld strukturel faktor for kvaliteten i vores arbejde. Pædagogikken kommer først. Bygninger, rum og inventar skal afspejle de pædagogiske mål og metoder – ikke omvendt. Pædagogerne i Piletræet diskuterer derfor med mellemrum om rum og materialer afspejler børnegruppens behov for forskellige lege- og læringsmiljøer.

### Det fysiske rum

- Vi er bevidste om, hvilken kultur vi ønsker at skabe og at indrette det fysiske rum derefter. Personalet skal være rollemodeller for den kultur, vi ønsker at skabe.
- Vi understøtter samspillet mellem rum og pædagogik således, at vi i rummenes indretning tager højde for hvilke lege- og læringsaktiviteter og relationer vi ønsker der skal finde sted.
- Vi tilbyder et varieret, æstetisk og inspirerende inde- og udemiljø, der skaber mulighed for forskellige former for relationer, lege og læringsmiljøer og aktiviteter i både bevægelse, ro og fordybelse.
- Vi er bevidste om rummenes lyd, lys og farver.
- Vi arbejder bevidst med at mindske forstyrrelser og støjkilder.
- Vi sikrer, at det er tydeligt for børnene hvilke regler og normer, der skal overholdes i de forskellige rum.
- Vi reflekterer over og arbejder aktivt med rummenes og genstandenes muligheder og begrænsninger.
- Vi indtænker børnenes perspektiver i indretningen inde såvel som ude, således at børnene er med til at påvirke anvendelsen af rummene og rummenes regler og normer.

### De pædagogiske materialer

- Vi er bevidste om, at de pædagogiske materialer skal understøtte børnenes behov og de ønskede lege- og læringsmiljøer.
- Vi sikrer variation i legemateriale, da det har betydning for børnenes deltagelsesmuligheder og indbyrdes positionering i legen.
- Vi prioriterer kvalitet frem for kvantitet i materialevalget.

→ Pædagogisk læreplan for Piletræet

→ Piletræets hjemmeside



# Piletræets evalueringskultur

## - PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR PILETRÆET

I Piletræet arbejder vi hele tiden på at få skabt en stærk evalueringskultur, som kan bidrage til at fremme kvaliteten i vores pædagogiske praksis. Vi ønsker hele tiden at udvikle os som fag professionelle og som institution.

I Piletræet benytter vi os blandt andet af vores procesplaner. Vores procesplaner bruges til at sætte mål for vores læringsmiljøer, børnegrupper og processerne deri. Procesplanerne tager udgangspunkt i, hvad der rør sig i børnegruppe, og hvad børnene har brug for at lære. Hertil bruger vi vores temaer fra årshjulet for at skabe en fælles overordnet ramme at arbejde under, og vi bruger kvalitetsparametrene tilpasset vores aktiviteter og tiltag.

Ved brug af procesplanerne får vi sikret en systematisk evaluering med direkte afsæt i børnegruppen, fx spørgsmålene havde alle børn lige deltagelsesmuligheder? Var der muligheder for samspil/ input, relationsdannelse på tværs, sproglig input, oplever vi færre konflikter m.m.

Procesplanen er dynamisk og giver hele tiden anledning til refleksion og evaluering af igangsatte aktiviteter og tiltag. Der justeres løbende på læringsmiljøerne til stuemøder og pædagogisk refleksionsmøder.

Vi arbejder stadig på at få skabt så valide data som muligt, og vi benytter os ofte af produkter udviklet af børnene, praksisfortællinger, deltagelsesobservationer, dialogprofiler m.m.

Vi anvender også den daglige kontakt med vores forældre, vores trivselssamtaler med udgangspunkt i dialogprofilen samt brug af vækstmodellen til hele tiden at blive klogere på os selv og vores pædagogiske praksis.

→ [Pædagogisk læreplan for Piletræet](#)

→ [Piletræets hjemmeside](#)